

Değerler

- öz saygı,
- sorumluluk,
- güven,
- saygı,
- öz denetim,
- merhamet,
- nezaket.

Okuryazarlık Becerileri

- beden okuryazarlığı,
- duygu okuryazarlığı,
- sağlık okuryazarlığı,
- görsel okuryazarlık,
- güvenlik okuryazarlığı,
- iletişim okuryazarlığı,
- öz değerlendirme okuryazarlığı.

Disiplinler Arası İlişkiler

- Türkçe ve iletişim,
- hareket ve beden eğitimi,
- erken fen,
- görsel sanatlar,
- drama,
- müzik ve ritim,
- öz bakım,
- sağlık ve güvenlik,
- sosyal-duygusal gelişim.

Öğrenme Kanıtları

- beden şeması çalışması,
- sinyal-duygu-ihtiyaç eşleştirmesi,
- rahat-gergin beden sınıflandırması,
- beden yoğunluğu sıralaması,
- destek seçimi,
- düzenleme öncesi ve sonrası karşılaştırması,
- çocuk öz değerlendirmesi,
- öğretmen gözlem kaydı,
- portfolyo için kişisel beden sinyali haritası.

- sosyal-duygusal gelişim.

Öğrenme Kanıtları

- önce–sonra kartı kullanımı,
 - iki ve üç aşamalı sıralama çalışması,
 - günlük yaşam rutini dizisi,
 - ilk adım seçimi,
 - tamamlanan adımı işaretleme,
 - yanlış sıralamayı düzeltme,
 - plan değişikliğine uyum,
 - çocuk öz değerlendirmesi,
 - öğretmen anekdot kaydı,
 - portfolyo için kişisel görev planı.
-

Haftanın Bütüncül Gelişim Odağı

Bilişsel Gelişim Odağı

- zamansal sıralama,
- önce–sonra ilişkisi,
- çalışma belleği,
- işlem planlama,
- parça–bütün ilişkisi,
- görev başlangıcını belirleme,
- tamamlanan ve sıradaki adımı ayırt etme,
- hata fark etme,
- plan değişikliğine uyum,
- öz izleme,
- neden–sonuç kurma.

Davranışsal Gelişim Odağı

- göreve rastgele başlamak yerine ilk adımı belirleme,
- tamamlanan adımdan sonra sıradaki adıma geçme,
- görsel planı takip etme,
- yönergeyi unuttuğunda görevi bırakmak yerine yardım isteme,
- adımları karıştırdığında düzeltme,
- çalışma bitiminde materyali düzenleme,
- geçiş sırasında güvenli beden kullanma.

Öğretmen:

“Evet, önceki plan bahçeydi. Hava değiştiği için yeni plana bakmamız gerekiyor.”

der.

Mira plan değişikliği kartını yeni sıraya yerleştirir.

Önce sınıf hareket oyununa katılır. Bahçe etkinliğinin tamamen unutulmadığını görselde takip eder.

Hikâyenin Ana Mesajı

Bazen plan değişebilir. Eski planı hatırlayabilir ve aynı zamanda yeni sırayı takip edebiliriz.

3. Hikâye Üzerine Konuşma

- Mira’nın ilk planı neydi?
 - Plan neden değişti?
 - Öğretmen yeni planı nasıl gösterdi?
 - Mira hangi duyguyu yaşamış olabilir?
 - Eski planın değişmesi onun yanlış hatırladığı anlamına gelir mi?
 - Yeni plana geçmek için ne yardımcı olabilir?
-

4. Tamamlandı–Şimdi–Sonra

Üç alan kullanılır:

- tamamlandı,
- şimdi,
- sonra.

Örnek:

- tamamlandı: çember zamanı,
- şimdi: sanat etkinliği,
- sonra: yemek.

Çocuklar kartları uygun alana taşır.

12. Gün sonunda kendisine yardımcı olan başlama stratejisini değerlendirir.

Süreç Bileşenleri

- görevi tanıma,
- görevin amacını belirleme,
- gerekli materyalleri seçme,
- görevi küçültme,
- ilk adımı belirleme,
- başlama engelini fark etme,
- destek seçme,
- göreve yönelme,
- ilk adımı uygulama,
- sıradaki adımı belirleme,
- alternatif başlangıç üretme,
- öz değerlendirme.

Gözlenebilir Göstergeler

Çocuk:

- görev kartına yönelir,
- gerekli materyalleri seçer,
- “İlk adımım...” ifadesi veya kartını kullanır,
- büyük görevi küçük bölümlere ayırır,
- başlama desteği seçer,
- görsel başlangıç işaretini takip eder,
- ilk adımı tamamlar,
- sıradaki adıma yönelir,
- göreve başlamadığında ihtiyacını ifade eder,
- öz değerlendirme kartı kullanır.

Kavramsal Beceriler

- ayırt etme,
- seçim yapma,
- karar verme,
- planlama,
- sıralama,
- ilişkilendirme,
- parça-bütün ilişkisi kurma,
- neden-sonuç kurma,
- problem çözme,
- alternatif üretme,

- değerler eğitimi.

Öğrenme Kanıtları

- görev–materyal eşleştirmesi,
 - gerekli–gereksiz materyal sınıflandırması,
 - kullanım sırası oluşturma,
 - Çalışma alanı düzenleme,
 - eksik materyal için çözüm üretme,
 - etkinlik sonu toplama davranışı,
 - kişisel eşya kontrolü,
 - öğretmen anekdot kaydı,
 - ocuk öz değerlendirmesi,
 - portfolyo için “Benim Düzenleme Planım” ürünü.
-

Haftanın Bütüncül Gelişim Odağı

Bilişsel Gelişim Odağı

- görev ile materyal arasında ilişki kurma,
- sınıflandırma,
- gerekli–gereksiz ayırımı,
- kullanım sırası oluşturma,
- mekânsal düzenleme,
- planlama,
- Çalışma belleği,
- eksik materyali fark etme,
- alternatif üretme,
- tamamlanan ve tamamlanmayan işi ayırt etme,
- kontrol etme,
- öz izleme.

Davranışsal Gelişim Odağı

- göreve başlamadan önce materyalleri hazırlama,
- materyalleri rastgele kullanmak yerine amacına uygun kullanma,
- kişisel ve ortak araçları ayırt etme,
- kullandığı aracı çalışma alanında tutma,
- eksik araç için bağırmak veya başkasının elinden almak yerine yardım isteme,
- iř sonunda materyalleri toplama,
- Çalışma alanını güvenli bırakma.

Perşembe: Tamamlandı mı, Devam Ediyor mu?

Çalışmalar uygun alana yerleştirilir.

Cuma: Topluyor ve Kontrol Ediyorum

Çocuk kısa görsel listeyle alanını kontrol eder.

Destekleyici Öğretmen Cümleleri

- “Bu görev için hangi araçlara ihtiyacın var?”
- “Şu anda kullanmayacağın materyali başka bir alana koyabilirsin.”
- “Çalışma alanında sana yeterli yer kaldı mı?”
- “Bu araç kişisel mi, ortak mı?”
- “Eksik olan materyali fark ettin.”
- “İhtiyacın olan aracı uygun biçimde isteyebilirsin.”
- “Bu materyal yoksa başka ne kullanabiliriz?”
- “Kullandığın kalemi güvenli bir yere koyabilirsin.”
- “Çalışman tamamlandı mı, devam mı ediyor?”
- “Toplama listesindeki ilk adım hangisi?”
- “Kişisel eşyalarını kontrol edebilirsin.”
- “Materyali yerine koyman bir sonraki kullanımı kolaylaştırır.”

Kaçınılacak Cümleler

- “Çok dağınıksın.”
 - “Eşyalarına hiç sahip çıkmıyorsun.”
 - “Yine her şeyi kaybettin.”
 - “Senin arkamı toplamaktan yoruldum.”
 - “Düzgün çocuklar böyle çalışmaz.”
 - “Masanda hiçbir şey görmek istemiyorum.”
 - “Herkes topladı, bir sen kaldın.”
 - “Bunu kaybedersen yenisini alamazsın.”
 - “Kim aldıysa hemen geri versin.”
 - “Kendi eşyana bile sahip çıkamıyorsun.”
 - “Toplamazsan oyuna geçemezsin.”
 - “En hızlı toplayan kazanır.”
 - “Bu kadar dağınıklık kabul edilemez.”
-

- bir parça daha yapmak,
- mola istemek,
- kaldığım yere geri dönmek.

11. Kapanış

“Yaptığım ve kalan bölümü fark edebilir, küçük bir hedef seçerek görevimi sürdürebilirim.”

İKİNCİ OTURUM

İŞİMİN BİTTİĞİNİ KONTROL EDİYORUM

Amaç

Çocuğun görevin tamamlanma ölçütünü fark etmesi, yaptığı işi kontrol etmesi, eksik veya düzeltilebilir bölümü ayırt etmesi ve tamamlanmayan işi uygun biçimde düzenlemesi

Materyaller

- tamamlanma ölçütü kartları,
- kontrol listeleri,
- kukla,
- tamamlandı–devam ediyor alanları,
- hata ve eksik bölüm görselleri,
- görev örnekleri,
- materyal toplama kartları,
- “başka zaman devam” kartı.

Uygulama Akışı

1. Önceki Oturumu Hatırlama

Öğretmen:

“Görevin tamamlanmamışsa ne yaptığını ve neyin kaldığını nasıl bulabiliriz?”

- Çocuk isteğini veya ihtiyacını fark edebildi mi?
- Temel ihtiyaç ve tercih örneklerini hangi düzeyde ayırt etti?
- İsteğini uygun kişiye yöneltebildi mi?
- Dikkat istemek için hangi yolu kullandı?
- İletişim cümlesi açık ve işlevsel miydi?
- Sözel olmayan iletişimden yararlandı mı?
- Ortak materyal için izin istedi mi?
- Yardım veya açıklama talebinde bulunabildi mi?
- Aldığı yanıtı dinleyebildi mi?
- “Şimdi değil” durumunda hangi destekten yararlandı?
- “Hayır” yanıtında güvenli davranışı sürdürebildi mi?
- Alternatif çözüm üretebildi mi?
- Temel ihtiyaçları iletişim biçimine bağlı olarak ertelendi mi?
- Çocuğun iletişime girişimi ciddiye alındı mı?
- Bir sonraki küçük adım nedir?

Program Değerlendirmesi

- İstek ve ihtiyaç arasındaki fark gelişim düzeyine uygun biçimde işlendi mi?
- Temel ihtiyaçlar davranış veya nezaket koşuluna bağlandı mı?
- Sözel olmayan iletişim yolları kabul edildi mi?
- Çocuklar uzun veya kusursuz cümle kurmaya zorlandı mı?
- “Lütfen” sözcüğü iletişimin tek kabul ölçütü hâline geldi mi?
- Uygun kişi seçimi günlük yaşam ve güvenlikle ilişkilendirildi mi?
- Yanıt türleri açık ve öngörülebilir biçimde sunuldu mu?
- “Hayır” ve “şimdi değil” birbirinden ayrıldı mı?
- Çocukların hayal kırıklığı ve bekleme güçlüğü kabul edildi mi?
- Bilişsel, davranışsal, psikolojik ve sosyal hedefler bütünleştirildi mi?
- Fiziksel alan, kişisel sınır ve güvenli iletişim korundu mu?
- Beceri sınıfın doğal rutinlerine, öz bakım ve ortak materyal kullanımına aktarıldı mı?

18. HAFTA

**“HAYIR” DİYORUM VE “HAYIR”
YANITINI GÜVENLİ BİÇİMDE
KARŞILIYORUM**

Kavramsal Beceriler

- ayırt etme,
- karşılaştırma,
- sınıflandırma,
- ilişkilendirme,
- neden–sonuç kurma,
- seçim yapma,
- karar verme,
- problem çözme,
- alternatif üretme,
- değerlendirme,
- parça–bütün ilişkisi kurma.

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

- öz farkındalık,
- öz savunuculuk,
- öz düzenleme,
- sosyal farkındalık,
- empati,
- ilişki becerileri,
- sorumlu karar verme,
- yardım isteme,
- yardım kabul etme,
- öz değerlendirme.

Eğilimler

- kendini koruma,
- saygı,
- cesaret,
- dikkat,
- sorumluluk,
- empati,
- öz güven,
- yardım arama,
- esneklik,
- öz denetim.

Değerler

- saygı,
- güven,

- Israr ile uygun açıklama isteme birbirinden ayrıldı mı?
- Güvenilir yetişkin kavramı gerçekçi ve kuruma özgü biçimde ele alındı mı?
- Çocuk koruma açıklamalarında doğru prosedür izlendi mi?
- Bilişsel, davranışsal, psikolojik, sosyal ve fiziksel alanlar bütünleştirildi mi?
- Öz bakım, mahremiyet ve günlük yaşam bağlantıları kuruldu mu?
- Çocuklar sınır koydukları veya reddedildikleri için utandırıldı mı?

19. HAFTA

DİNLİYORUM, KONUŞMA SIRAMI TAKİP EDİYORUM

MEB Uyum Çerçevesi

Yaş Düzeyi

60–72 ay

Tema

Dinleme, konuşma sırası, karşılıklı iletişim, sosyal farkındalık, öz düzenleme ve ilişki becerileri

Ana Beceri

Karşılıklı iletişim sırasında konuşan kişiden gelen önemli bilgiyi fark etme, dinleme için kendisine uygun biçimde yönelme, konuşma sırasını takip etme, sırası geldiğinde düşüncesini açık biçimde ifade etme ve karşısındaki kişinin farklı görüşüne saygı gösterme

Alt Beceriler

- iletişime katılmaya hazır oluşunu fark etme,
- konuşan kişiyi veya konuşma kaynağını belirleme,
- konuşma sırasında önemli bilgiye dikkatini yöneltme,
- zorunlu göz teması olmadan dinleme,
- konuşma nesnesini veya sıra görselini takip etme,
- kendi konuşma sırasını bekleme,
- söylemek istediğini kısa süre zihninde tutma,
- söz kesme dürtüsünü fark etme,
- konuşmak için uygun işaret veya cümle kullanma,
- sırası geldiğinde düşüncesini kısa ve anlaşılır biçimde ifade etme,
- karşısındaki kişinin sözünü tamamlamasına fırsat verme,

- Aynı davranışın tekrarını azaltacak çevresel ve davranışsal çözümler üretir.
- Beceriye ev, okul, oyun ve ortak yaşam ortamlarına geneller.

Çocuk Öz Değerlendirmesi

Çocuk şu seçeneklerden birini kullanır:

- Bana yapılan yardımı fark ettim.
- Neden teşekkür ettiğimi söyledim veya gösterdim.
- Teşekkür kartı, resim ya da davranış kullandım.
- Yaşanan olayda kendi yaptığım bölümü fark ettim.
- Davranışımın kimi veya neyi etkilediğini düşündüm.
- Uygun bir onarım yolu seçtim.
- Toplama, düzeltme veya geri verme sürecine katıldım.
- Özür ifade ettim.
- Arkadaşımın sınırını dinledim.
- Bir dahaki sefere kullanacağım beceriyi seçtim.
- Biraz yardımla onarıma katıldım.
- Sakinleşmek için zamana ihtiyaç duydum.

Öz değerlendirme, çocuğun zorla özür cümlesi kurup kurmadığına göre yapılmaz.

Öğretmen Değerlendirmesi

- Çocuk yardım, emek veya paylaşımı fark edebildi mi?
- Teşekkür nedenini ifade edebildi mi?
- Hangi teşekkür yolunu kullandı?
- Yaşanan olayın sırasını anlayabildi mi?
- Kendi davranışını ne ölçüde fark etti?
- Davranışın etkisini ayırt edebildi mi?
- Kaza, hata, çatışma ve zarar arasındaki farkı hangi düzeyde kurdu?
- Sorumluluk cümlesi kullanabildi mi?
- Hangi onarım yolunu seçti?
- Fiziksel veya sosyal onarım sürecine katıldı mı?
- Karşı tarafın sınırını kabul edebildi mi?
- Benzer durum için yeni beceri belirleyebildi mi?
- Çocuk özür dilemeye veya fiziksel yakınlığa zorlandı mı?
- Zarar gören çocuk affetmeye veya yeniden oynamaya zorlandı mı?
- Bir sonraki küçük adım nedir?

- yemek saatinin gecikmesi,
- sınıf veya etkinlik alanının değişmesi,
- bahçe etkinliğinin hava nedeniyle iptal edilmesi,
- servis veya okul çıkış planındaki değişiklik,
- Öğretmenin veya sınıf görevlisinin değişmesi,
- kullanılan materyalin bulunmaması,
- kıyafet veya öz bakım sırasının değişmesi,
- beklenen kişinin geç gelmesi,
- sağlık nedeniyle etkinliğe ara verilmesi,
- günlük rutinin güvenlik gerekçesiyle yeniden düzenlenmesi.

Değer ve Eğilim Bağlantısı

- sabır,
- güven,
- sorumluluk,
- z denetim,
- esneklik,
- dayanışma,
- saygı,
- yardım kabul etme,
- yeniden deneme.

Güvenlik ve Etik Notu

Değişime uyum ğretimi:

- Çocuğun bütün değişiklikleri sorgulamadan kabul etmesi,
- yetişkinlerin önceden haber verme sorumluluğunun ortadan kalkması,
- Çocuğun duygusunun bastırılması,
- Çocuğun güvenli bulmadığı bir duruma zorlanması,
- sınır ihlaline uyum sağlamasının beklenmesi

anlamına gelmez.

Mümkün olan değişiklikler çocuğa önceden bildirilir. Değişikliğin nedeni kısa, dürüst ve gelişim düzeyine uygun biçimde açıklanır.

Güvenlik gerektiren acil durumlarda önce güvenli hareket edilir; ayrıntılı açıklama ocuk güvenli alana geçtikten sonra yapılır.

Farklılaştırma

Destekleme

- İki duygu seçeneği sunulur.
- Gerçek fotoğraf ve sade semboller kullanılır.
- Hazır soru kartları verilir.
- Kukla veya bireysel uygulama yapılır.
- Sözel yanıt yerine kart seçimi kabul edilir.

Zenginleştirme

- Bir durum için birden fazla bakış açısı üretir.
- Gözlem, tahmin ve kesin bilgiyi gerekçelendirir.
- Başkasının ihtiyacına uygun farklı destek seçenekleri geliştirir.
- Mahremiyet ile güvenlik bilgisini ayırt eder.

Değerlendirme

Çocuk Öz Değerlendirmesi

- Duygu ipuçlarını fark ettim.
- Tahmin ile kesin bilgiyi ayırdım.
- Başkasına nasıl hissettiğini sordum.
- Yanıtını dinledim.
- Yardım teklif ettim veya alan tanıdım.
- Farklı görüşe saygı gösterdim.

Öğretmen Değerlendirmesi

- Çocuk sosyal ipuçlarını fark etti mi?
- Farklı duygu olasılıkları üretebildi mi?
- Kesin yargı yerine soru sorabildi mi?
- Karşı tarafın yanıtına uygun davrandı mı?
- İzinsiz temas veya özel bilgi paylaşımı oldu mu?
- Bir sonraki küçük beceri nedir?

28. HAFTA

- daha sonra dönmek.

Uygulama İstasyonları

Çocuklar kısa istasyonlardan birini seçer:

- yanlış yerleştirilmiş yapboz parçası,
- eksik örüntü,
- devrilen blok yapısı,
- karışan hareket sırası,
- uygun çalışmayan sanat aracı.

Her çocuk yalnızca bir küçük yeniden deneme yapabilir.

Sonuç Kontrolü

- Yeni yol yardımcı oldu mu?
- Bir bölüm düzeldi mi?
- Başka destek gerekiyor mu?
- Şimdi devam mı, sonra mı?

Kapanış

“Yeniden denemek, bütün işi baştan yapmak değildir; küçük bir bölümü başka bir yolla deneyebilirim.”

Günlük Sınıf Rutinleri

- **Pazartesi:** Hata, eksik ve farklı ürünü ayırt ediyorum.
 - **Salı:** Hata yaptığımda duygumu fark ediyorum.
 - **Çarşamba:** Karışan adımı buluyorum.
 - **Perşembe:** Başka bir yol veya destek seçiyorum.
 - **Cuma:** Küçük bir adımdan yeniden deniyorum.
-

Destekleyici Öğretmen Cümleleri

- “Bütün çalışma değil, bir bölüm karışmış olabilir.”
- “Bu sonuç sana hangi ipucunu veriyor?”
- “Hata yapmak öğrenme sürecinin bir parçasıdır.”

- kendi emeğini fark etme,
- yeterlik ve başarıma duygusu geliştirme,
- eksik kalan becerileri başarısızlık olarak görmeme,
- bitiş, ayrılık ve geçiş duygularını tanıma,
- gurur, sevinç, özlem, merak ve kaygının birlikte yaşanabileceğini fark etme,
- yeni döneme umutla hazırlanma.

Sosyal ve İletişimsel Gelişim

- gelişimini kısa ve açık biçimde anlatma,
- destekçilerine teşekkür etme,
- arkadaşının gelişimini karşılaştırmadan dinleme,
- “Seninle gurur duyuyorum” yerine sürece özgü geri bildirim kullanma,
- yardım aldığı ve yardım sunduğu anları paylaşma,
- vedalaşma ve iyi dilek ifade etme.

Fiziksel ve Psikomotor Gelişim

- portfolyo materyallerini düzenleme,
- teşekkür kartı veya gelişim posteri hazırlama,
- kutlama hareketi seçme,
- grup etkinliğinde güvenli alanı koruma,
- istemediği fiziksel teması reddetme,
- ürünleri kontrollü biçimde sergileme.

Öz Bakım ve Günlük Yaşam Bağlantısı

Çocuk şu alanlardaki gelişimini değerlendirebilir:

- eşyalarını düzenleme,
- yardıma ihtiyaç duyduğunu söyleme,
- giyinme ve bakım basamaklarını tamamlama,
- yemek ve dinlenme rutinlerine katılma,
- göreve başlama ve bitirme,
- sıra ve bekleme,
- materyal toplama,
- güvenlik kurallarına uyma,
- kişisel alanını koruma.

Güvenlik ve Etik Notu

Yıl sonu değerlendirmesi: